Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 100 | JERSEY CITY and NEW YORK, | SATURDAY, MAY 25, 1996 | CENTS 75 ЦЕНТІВ | ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК | СУБОТА, 25-го ТРАВНЯ 1996 р. | Ч. 100. РІК CIII

Є. МАРЧУК ВИСТУПИВ У ВЕРХОВНІЙ РАДІ

Київ (Р. Р.). — Тут у вівторок, 21-го травня, прем'єр-міністер України Євген Марчук виступив на сесії українського парламенту з ґрунтовною аналізою кризи неплатежів.

За його словами, що почалося півтора року тому, і впливає на ситуацію не лише стан економіки держави, але й інші фактори. Наприклад те, що зростання обсягів виробництва в Україні перевищує зростання заробітньої платні. Це привело до залежування на складах товарів українського виробництва, оскільки люди не мають за що їх купити.

Формально за це відповідає Кабінет Міністрів, сказав Є. Марчук. Але не можна не враховувати, що в Україні практично відсутня система чіткої правної відповідальности в усіх урядових колах. Ось і виходить, що неплатежі — це результат прорахунків економічної політики.

Є. Марчук запропонував підвищити бюджетну і виконавчу дисципліну і підтримати Президента в питанні мораторію на державні „надмірності", які сьогодні Україна оплатити не може.

Для частинного погашення заборгованости в зарплаті Є. Марчук запропонував використати 200 млн. дол. кредиту Міжнародного валютного фонду. За його словами, це не найкращий спосіб, але ситуація критична.

Народний депутат Віктор Суслов сказав, що державні валютні резерви сьогодні налічують близько одного більйона дол. і з них можна було б узяти 200 млн. дол. для погашення заборгованости. Віцепрем'єрам Романові Шпекові і Вікторові Пинзениковi, а також міністрові фінансів Петрові Германчуковi Суслов запропонував висловити недовір'я у зв'язку з невиконанням постанови Верховної Ради з 23-го січня 1996 року про ліквідацію заборгованости бюджетникам.

Підписано українсько-іранські торговельні угоди

Тегран. — Для підприємств і ділових людей України й Ірану відтепер створено всі умови для надійних торговельних і виробничих зв'язків і для своєчасних розрахунків. Таким є один з головних підсумків першого засідання спільної міжурядової українсько-іранської комісії з економічного і торговельного співробітництва, яке проходило 20-22-го травня.

В останній день конференції прийнято меморандум за підсумками зустрічі, в якому відзначено певне пожвавлення торговельно-економічних відносин між обома країнами. Документ підписали віцепрем'єр-міністер України Анатолій Кінах та міністер промисловости Ірану Мохаммед Неаметаде. Проте в меморандумі також сказано, що експортний та ринковий потенціял України й Ірану досі використовувався недостатньо, особливо враховуючи геополітичне

(Закінчення на стор. 3)

В. ЧОРНОМИРДІН ПОВЕРНУВСЯ З ПОРОЖНІМИ РУКАМИ

Київ. — Переговори прем'єр-міністра Росії Віктора Чорномирдіна з українськими урядовцями щодо поділу Чорноморської фльоти закінчилися 23-го травня безрезультатно, повідомив Ройтерс.

Не було підписано жодного документу під час коротких відвідин В. Чорномирдіним Києва, незважаючи на твердження української сторони, що угоду щодо фльоти ось-ось має бути підписано.

Спільна конференція В. Чорномирдіна і прем'-єрміністра України Євгена Марчука теж була скасована, за повідомленням Ройтерс. Сподіванки на візиту президента Росії Бориса Єльцина до Києва ще під час виборчої кампанії швидко розвіялись.

В. Чорномирдін заявив репортерам, що він задоволений з відвідин, бо їхньою ціллю було визначити точку зору кожної сторони щодо обговорюваних проблем.

Він також сказав, що візита Єльцина до Києва, відкладена шість разів за останні 20 місяців, залежить від самого Єльцина і Президента України. В. Чорномирдін покликався на сильне перевантаження російського президента у зв'язку з виборчою кампанією.

Напередодні переговорів Л. Кучма висловив певність, що що вдасться знайти спільну мову. Є. Марчук передбачав, що зустріч остаточно вирішить питання про укладення договору про дружбу.

Л. Кучма відкрито підтримує переобрання Б. Єльцина на другий термін. Україна, згідно з Ройтерс, розглядає можливу перемогу комуніста Ґеннадія Зюганова як удар по реформах і як заохочення для комуністів в Україні.

Обидві сторони погоджуються, що Чорноморська фльота має бути поділена. Каменем спотикання залишається Севастопіль, який Росія хоче зробити базою виключно своєї фльоти. Україна не погоджується і пропонує сумісне використання міста обома фльотами.

Українські урядовці сподівалися також підписати документи щодо отримання від Росії 450 млн. дол. як компенсації за вивезені з України тактичні ядерні ракети. За словами В. Чорномирдіна, угода готова на „99.9 відсотка".

Схвалено підвищити мінімальну платню

Вашінгтон. — У четвер, 23-го травня, після майже двомісячного тиску зі сторони демократів, члени Палати Репрезентантів голосами 281 до 144 схвалили законопроєкт про підвищення мінімальної ставки з 4.25 дол. до 5.15 дол. на годи-ну. У голосуванні 93 республіканців і 1 незалежний підтримали 187 демократів і таким чином демократи здобули бажану перемогу.

Без сумніву це була найбільша перемога демократів відколи республіканці перебрали Палату Репрезентантів у 1994 році. Одначе кожний знає, що це було можливим до здійснення тільки у цьому виборчому році, де республіканська більшість була поділена у цьому спірному питанні. Крім того, відкинено голосами 229 до 196 у Палаті Репрезентантів пропозицію республіканців звільнити від підвищення мінімальної платні деякі малі підприємства, що в загальному затрудняють понад 10 млн. робітників.

З уваги на ці схвалення у Палаті Репрезентантів, сенатор Едвард Кеннеді, демократ з Массачусетс і головний спонзор цього законопроєкту в Сенаті, підкреслив, що це значно улегшить вірішення цієї справи у Сенаті, де республіканці не допускають цього питання до голосування, а демократи у відплату гальмують прийняття будь-яких інших рішень. Він уважає, що в Сенаті також, як і у Палаті Репрезентантів, багато республіканців підтримають у цьому рішенні демократів.

На думку аналітиків, якщо в Сенаті дійде до голосування над цим питанням, то немає сумніву, що більшість проголосує за підвищенням мінімальної заробітної платні.

В. Чорновіл певний, що комунізм не повернеться

Варшава. — Голова Народного Руху України і депутат Вячеслав Чорновіл вважає, що ні результати майбутніх президентських виборів у Росії, ні будь-які інші обставини не викличуть реставрації комунізму в Україні, повідомила УНІАР 22-го травня.

Цю заяву він зробив на науковій конференції „Ренесанс України", яка відбулася 19-20-го травня в польській столиці. Конференцію організувала польська фундація Стефана Баторія.

За словами В. Чорновола, останні довибори до Верховної Ради, на яких комуністи зазнали поразки по всіх округах і в усіх реґіонах, краще за соціологічні дослідження ілюструють політичні уподобання населення України. Більшість українців, які цікавляться політикою, підтримують Рух, сказав він.

Проте, на думку президента Києво-Могилянської Академії Вячеслава Брюховецького, є певна небезпека того, що можлива перемога комуністів у Росії züактивізує діяльність лівих сил України.

Представники української делеґації поінформували конференцію про політичну, економічну і соціяльну ситуацію в Україні. Вони також заявили, що говорити про справжній ренесанс України зарано. За їхніми словами, про відродження не свідчать ні наведені заступником міністра економіки Володимиром Науменком економічні показники, ні найголовніше — політична ситуація.

Учасники конференції наголосили, що Польща

(Закінчення на стор. 4)

Депутати відвідали могилу Т. Шевченка

Канів, Черкаська обл. (УНІАР) — З нагоди 135-ї річниці перепоховання праху Тараса Шевченка на Чернечій горі група народних депутатів здійснила поїздку до Канева. Очолював групу голова підкомісії з питань вищої освіти Комісії з питань науки і народної освіти Валентин Яблонський, представник фракції Руху.

Біля причалу „Тарасова гора" у Каневі групу депутатів зустрів посадник міста Володимир Іванчишин. У вступному слові він попросив депутатів якомога скорше прийняти закон про особливий статус Канева як Шевченківського заповідника.

Учасники поїздки поклали квіти на могилу Т. Шевчека від імені Верховної Ради України, взяли участь у Панахиді на могилі Кобзаря та оглянули експозицію Музею Т. Шевченка.

В інтерв'ю кореспондентові УНІАР В. Яблонський зазначив: „Символічно, що ця поїздка відбулася напередодні початку розгляду у повторному першому читанні проєкту конституції, сьогодні депутати не тільки вшанували пам'ять великого Тараса, а і у кожного з нас була думка: 'Хай дух Кобзаря надихає нас на прискорення прийняття основного закону України".

Керівник групи „Єдність" Віктор Меркушов вважає, що ця поїздка має як моральне, так і політичне значення.

„Може в душах моїх шановних опонентів із фракції комуністів, — сказав він, — сколихнеться щось українське і ми у голосуванні у другому читанні за проєкт конституції отримаємо таки з більшости статтей так необхідних 300 голосів".

М. Ратушний потрапив у автокатастрофу

Київ (Р. Р.). — У Жовтневому районі столиці зударилося кілька автомобілів, в одному з яких їхав депутат українського парляменту від КУН Михайло Ратушний. Це сталося на вулиці Комарова.

Автомобіль „Москвич" врізався у службову „Волгу", у якій їхав М. Ратушний. Вслід за „Москвичем" „Волгу" стукнула інша „Волга", а ту вдарив автомобіль „Жигулі". Водій, який спричинив катастрофу, втік з місця події. На щастя, під час зіткнень ніхто не загинув.

Видано інформативний збірник „Українці в Америці"

Джерзі Сити, Н. Дж. — У Видавництві Лернер в Міннеаполісі, що досі випустило вже цілий ряд популярних іфмормативних видань для середніх шкіл ЗСА про різні етнічні групи поселенців, появилося тепер перевидання і усучаснення книжки „Українці в Америці" пера відомого широко знавця українського поселення в ЗСА д-ра Мирона Куропася.

На 80 сторінках із твердою кольоровою обкладинкою, ця інформативна книжечка подає стисло і коротко дані з усіх ділянок життя, поділені на відповідні чотири частини, в яких перша посвячена історії України і першим поселенцям України в ЗСА, друга історії поселенців від XIX сторіччя аж до найновіших часів, включаючи вже проголошення незалежности України, третя розповідає про акції українців в ЗСА, а четверта про вклад українців в поодинокі ділянки життя в Америці. При кінці є пояснення до різних українських слів чи окреслень та так потрібний індекс прізвищ. Інформації про автора книжки д-ра М. Куропася з його світлиною закінчують цю дуже потрібну та старанно підготовану книжечку. Кольорова світлина Дарії Лисої з внучечкою в українському вбранні і кольорові писанки, як також тризуб, прикрашують обкладинки та запрошують своїм веселим виглядом взяти книжку в руки.

Д-р М. Куропась, який постійно працює над інформативними збірниками про Україну та українців в ЗСА, і тим разом дав потрібний і дуже на часі підручник для американської молоді.

„Українці в Америці" можна замовити за ціну 12.95 дол., додаючи 2. 05 дол. за пересилку, пишучи на адресу: Ukrainian Educational Association, 107 Hehamwood Dr. De Kalb, IL 61105.

ЗСА пробують примирити дві Кореї

Вашінгтон. — З'єднані Стейти Америки запропонували провести разом з Південною Кореєю спеціяльну зустріч з представниками комуністичної Північної Кореї, щоб пояснити сенс їхньої ініціятиви щодо організування чотиристоронніх переговорів про врегулювання ситуації на Корейському півострові при посередництві Вашінгтону і Пекіну.

Як повідомив офіційний представник Білого Дому Нікол Бирнс, пропозицію про спеціяльну зустріч було оприлюднено в Ню Йорку під час розмов американських дипломатів з працівниками північнокорейської місії при ООН. Відомо, що Північна Корея не має своєї амбасади у Вашінгтоні, а ЗСА — у Пйонгяні, тому для контактів сторони використовують постійне представництво Північної Кореї при ООН.

Нова американська пропозиція зумовлена тією обставиною, що Північна Корея вимагає додаткових пояснень з приводу ідеї чотиристоронніх переговорів, висунутої південнокорейським президентом Кім Ен Самом і президентом З'єднаних Стайтів Америки Биллом Клінтоном під час їхньої зустрічі на острові Чеджудо 16-го квітня цього року.

Н. Бирнс відмовився коментувати те, як північні корейці зареагували на ідею спеціяльної зустрічі. „Ми зробили перший крок, тепер м'яч перебуває на їхньому боці", — сказав він.

Л. Кучма обіцяє максимальну підтримку Церкви

Київ (Р. Р.). — У вівторок, 21-го травня, заступник голови Адміністрації Президента України Володимир Литвин повідомив, що Президент Леонід Кучма готовий надати „максимальну підтримку" процесові об'єднання Українських Церков.

За словами Литвина, Президент зможе це зробити під умовою наявности бажання вірних і церковних провідників до об'єднання. Президент Кучма зазначив, що держава не втручатиметься у справи релігійні, але прагнення до об'єднання підтримає.

В. Литвин повідомив, що тепер йдуть інтенсивні переговори між представниками Українських Церков з цього питання.

В Україні

КРИМ МАЄ НОВУ КОНСТИТУЦІЮ

СИМФЕРОПІЛЬ. — Тут голова кримського парляменту Євген Супрунюк повідомив на сесії, що вступив у силу закон України про введення в дію нової конституції Автономної Республіки Крим. Супрунюк назвав це „великою подією для Криму". На його думку, це успіх кримських політиків, які зуміли вирішити проблеми шляхом мирних переговорів.

ПОДАРУНОК ДЛЯ ЛІКАРНІ

КИЇВ. — Перша київська лікарня отримала з Канади подарунок від університетів і Королівського коледжу лікарів і хірургів — сучасне обладнання для клінічної і біохемічної лябораторій. Прибуття вантажу збіглося з першою українсько-канадською конференцією з питань охорони материнства і дитинства, що проходить у Києві в рамках спільного проєкту „Освіта".

„ПОЛІТИЧНА РОЗПРАВА"

КИЇВ. — Голова Адміністрації Президента Дмитро Табачник заявив, що ухвалене 13-го травня рішення Верховної Ради щодо телерадіопростору є „політичною розправою на офіційному рівні над системою радіомовлення і телебачення. На його думку, це приведе до катастрофи. „Це дикий, безпрецедентний випадок, спроба надіти намордник на свободу слова", — сказав голова президентської Адміністрації, коментуючи скасування Державного Комітету радіомовлення і телебачення України.

БУРІ ЗАВДАЛИ ЛИХА УКРАЇНІ

КІРОВОГРАДЩИНА. — Тут понад годину шаленіла буря з градом і зливою. Вітер зірвав дахи з будинків, повалив багато дерев, зруйнував кілька будинків, а дощ з градом винищив посіви, сади, городину та буряки на площі понад 400 гектарів. Стихійне лихо спіткало також Вінницьку, Чернівецьку і Сумську области минулого тижня та вдруге 20-го травня увечері. Пірвано мережі електропередач, знищено 400 будинків, 37 споруд на фармах та посіви на площі майже 2,500 гектарів.

НА РІВНЕНСЬКІЙ АЕС УСЕ СПОКІЙНО

РІВНЕ. — Спростовує інформацію про радіяційний викид в атмосферу на Рівненській Атомній Електростанції генеральний директор РАЕС Володимир Коровкін. Він запевнив, що перший бльок станції закрито на плановий ремонт, а два інших працюють в нормальному режимі. З Миколаївської области повідомили, що на Південно-Українській АЕС виявлено витік водню із системи охолодження генератора. У зв'язку з цим зупинено третій енергоблок. Радіяційний фон залишається без змін.

ВІДКРИВАЮТЬСЯ ЛЕТИ ЛОНДОН–КИЇВ–ЛОНДОН

КИЇВ. — Тут відбулася пресова конференція, на якій представники авіяційної компанії „Британські Авіялінії" повідомили, що 3-го червня відкривається реґулярне сполучення між Лондоном і Києвом. Рейси Лондон–Київ–Лондон будуть здійснюватися тричі на тиждень: в понеділок, середу і п'ятницю на літаках „Боїнг 737-400". Рейси спляновано так, щоб по прибутті у Великобританію пасажирам було зручно пересідати на літаки до ЗСА та інших країн.

ОФІЦІЙНІ ВІЗИТИ О. МОРОЗА.

КИЇВ. — Голова Верховної Ради Олександер Мороз на чолі української парляментарної делеґації відвідав Фінляндію, де зустрівся з впливовими політиками і представниками фракції фінського парляменту. Вранці 22-го травня парляментарна делеґація, очолювана О. Морозом, прибула в Ригу, Латвія, з дводенною візитою.

В АМЕРИЦІ

У СЕРЕДУ, 22-ГО ТРАВНЯ, агенти державних правоохоронних органів інтенсивно почали шукати та арештувати представників двох китайських державних фірм виробництва зброї, котрих оскаржено у пачкарстві 2,000 автоматичних рушниць типу АК - 47 до ЗСА. Цим закінчено 16- місячні таємні розслідування в цій справі, що напевно ще більше ускладнить існуючу напружену ситуацію між Вашінгтоном і Пекіном. Понад 90 агентів взяло участь у місті та околицях Сан Франсиско, конфіскуючи зброю вартости понад 4 млн. дол. та затримуючи принаймнеше вісім американців китайського походження та китайців, які тимчасово живуть або відвідують ЗСА.

БЕРУЧИ ДО УВАГИ ПРИБЛИЗНИЙ кошторис (60 блн. дол.) зладжений Бюджетним бюром Конгресу, республіканці у Палаті Репрезентантів вирішили відтягнути вимаганий досі ними, законопроєкт протиракетної оборонної системи для країни. Цей політичний відступ республіканців зумовлений виключно фінансами, відразу для своїх виборчих цілей підхопили демократи, тим більше, що сенатор Роберт Дол, правдоподібний номінат Республіканської партії на президента ЗСА, також підтримував цей законопроєкт у Сенаті. Президент Билл Клінтон використав це негайно, заявляючи, що вимагана республіканцями оборонна система „є неправильним шляхом для оборони Америки".

У СВІТІ

ПАРЛЯМЕНТ Японії затвердив поправку до закону про національну самооборону, створивши законодавчу основу для заснування першого в історії країни офіційного бюра військової розвідки. Плянується, що це бюро почне діяти вже від січня наступного року. До його складу увійдуть 1,600 військовослужбовців і цивільних спеціялістів, які займатимуться переважно збиранням інформацій військового характеру з допомогою електронічної техніки і аналізою одержаних даних. Як запевняють у Токіо, розвідувальний центр не матиме у своєму складі закордонних агентів.

НА ПОЧАТКУ червня в Англії почнеться чемпіонат Европи з футболу. Найдовше до нього готувалися, мабуть, не спортовці, а поліціянти. Три останні роки понад 10,000 старщин поліції проходили спеціяльний вишкіл, щоб забезпечити порядок під час чемпіонату, матчі якого проходитимуть у восьми містах — Лондоні, Бірмінґемі, Манчестері, Ліверпулі. Нюкаслі, Лідсі, Шеффілді і Ноттінґемі. „Футбольний" поліційний центр у Лондоні вже має всю необхідну інформацію про уболівальників, які числяться серед потенційних порушників порядку. У списку тих осіб вже є понад 5,000 прізвищ. Жоден з можливих порушників не потрапить на стадіон. Англійським поліціянтам також прийдуть на допомогу їхні колеги з Голляндії та Німеччини.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446
(914) 626-5641, Fax (914) 626-0180, e-mail: unaestat@travel.ios.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Сохрани нас, Господи, від таких „приятелів“

За чотири місяці держава Україна обходитиме п'яту річницю своєї незалежности, а деякі наші „приятелі“ до сьогодні не можуть звикнути до цього факту. Вони так привикли впродовж 350 років турбуватися долею України, що й тепер ніяк не можуть визбутися цієї привички. Вони повсякчасно витрачають велику кількість енерґії та грошей тільки на те, щоб переконувати всіх, хто тільки їх слухає, що Україна може мати у спілці з ними всі привілеї автономії, то пощо ж їй бути незалежною та ще й окремою державою. Їхні „дружні“ турботи про долю України починають уже набирати характеру небуденної нахабности, а в політичному розумінні це можна розцінювати як встрявання у внутрішні справи чужої держави. Ба, щобільше, їхнє „піклування“ вже починає виходити поза межі їхніх Державних дум і території України, вони переходять у наступ на міжнародній арені.

Це було дуже добре останнім часом зарепрезентовано одним із „приятелів“ України Олександром Лукашенком, президентом Білорусі, у Відні на спонзорованій МАГАТЕ конференції з питань, як найкраще ліквідувати наслідки чорнобильської катастрофи та запобігти можливостям подібного нещастя деінде. Будучи президентом однієї з країн, крім України і Росії, що потерпіли від згаданої катастрофи, він був одним із головних доповідачів. Дивно було слухати його доповідь, що, як здавалось, мала б торкатися нещасть, котрих зазнали його співвітчизники, але цьому він не присвятив належної уваги, бо його турбувало інше питання — доля України. Він більшість часу, доповідаючи, присвятив своєму оправданню, чому завів свою країну назад у російське ярмо. Далі почав перераховувати всі користі, що їх з цього приводу зазнає Білорусь, а тоді, „турбуючись“ долею, майбутністю і добробутом України, наполягливо переконував, щоб Україна пішла за прикладом Білорусі.

А як інакше можна розцінювати, як не „дружніми“, оці всі турботи таких „приятелів“, починаючи від А. Солженіцина, В. Жириновського, Ґ. Зюганова, адмірала Е. Балтіна та чималий ряд інших, аж до самого Боріса Єльцина включно. Всі вони, оці „приятелі“, так турбуються долею України та її народу, що не можуть собі з тією для них, як виглядає, немалою проблемою дати собі ради. Вони завжди, де тільки мають змогу, в той чи інший спосіб „побиваються“ за добро України та переконують всіх, своїх і чужих, що Україні без їхніх „клопотань“ не обійтись. Своїх їм немає в чому переконувати, чужі, правдоподібно, вже починають бачити можливі наслідки для України від таких „турбот“ і, незважаючи на це все, спілкуються з Україною як незалежною державою, що вже від перших днів своєї незалежности почала здобувати для себе повагу і належне місце серед народів світу. Послідовне та спокійне вміння полагоджувати внутрішні конфлікти та хист не дати спровокуватися на зумисне створені ситуації, викликані „добрими“ сусідами, є тими чинниками, що здобувають Україні пошану, зміцнюють зв'язки та утверджують її місце в світі.

Мабуть, все те піклування виходить з того, що „ і до інтеграції із 'старшим братом' українці не кваплятьcя, і Крим на волю (до Росії) не відпускають, і комедію із 'спільною' Чорноморською фльотою грати більше не збираються, і Севастополем — 'городом русской слави' на українській землі не поступаються, і тюменську нафту за напівдарма відмовляються перекачувати до Европи“... Все це разом, мабуть, таки неабияк виводить наших „приятелів“ з рівноваги, бо як же так може бути, чи бачив хтось таке „безобразіє“, щоб отак Україна собі та дозволяла сама собою рядити? Однак як не протидіяли б наші клопітливі „друзі“ з допомогою таки рідних яничарів в особах О. Мороза, П.Симоненка чи Н. Вітренко та їм подібних, український народ таки встоїться на власних силах, бож розуміє, що тільки „В своїй хаті — своя правда, І сила, і воля!“

Тим часом, нам таки вже час починати позбуватися незрозумілої для інших байдужости та засвоєної звички нічого не бачити і не чути, а навпаки, пора твердо заявити, що не дозволимо більше нікому в той чи інший спосіб ображати Україну та її народ, а зокрема нашим „приятелям“, від яких таки нехай нас сохраняє Господь.

Ярослав Гайвас

РОСІЙСЬКА НЕБЕЗПЕКА ЗРОСТАЄ

Ще ніколи західні держави не мали таких сприятливих умов для вивчення того, що діється в Росії, хто і які люди відіграють там важливу державну і національну ролю, як мають тепер. Але, мабуть, ще ніколи вони не робили таких фальшивих висновків в оцінці сучасної російської дійсности і правдоподібних нових подій і здвигів у Росії, як роблять тепер. Найкращий доказ цьому дослівно наїзд західніх найвищих і всяких інших достойників у Москву для участи в конференції „великої сімки”, їхні виступи там і того факту, що наступив зразу після їхнього виїзду додому, а саме виїзду президента Єльцина до Пекіну з метою підписати договір про союз Москви з Пекіном, що його вістря звернене саме проти тих „сімох великих”. Про пляновану поїздку Єльцина в Пекін було відомо, але ми не маємо найменшого доказу, а навіть натяку, що західнім президентам на чолі з президентом ЗСА Клінтоном та прем'єр-міністрам, які там були, щось було відомо, що Єльцин тримає „за пазухою” такий несподіваний проєкт.

Противник Заходу

Інша справа, що з того союзу буде. Але він сам собою виявляє, що Росія не перестала бути небезпечним противником Заходу, що вона готова на найрисковніші кроки, щоб могти протиставитися тому самому Заходові, від якого вона вимагає й отримує безліч різних матеріяльних допомог, а крім того більйони долярів. Світові кредитові установи позичають Росії більйони долярів, полегшують сплату старих боргів, знижують відсотки, щоб „втримати господарську стабільність” і сякий-такий добробут російських громадян, а тим часом між тими громадянами ще ніколи не було так багато багатіїв, мільйонерів у долярах як тепер. Росія пограбувала господарсько майже усі колишні так звані республіки, вивізши з них неймовірні багатства.

Нині в Україні всього бракує, бо багато років росіяни і їхні місцеві підручні вивозили безкоштовно все, на що могли положити руку. Починаючи з кораблів Чорноморської фльоти і новими наймодернішими, щойно викінченими в Миколаєві бойовими і торговельними кораблями, між ними найвищої кляси і найпотужнішого кружляка, вивезено неперевірену дотепер кількість різного роду інших кораблів. Цілими ескадрами відлетіли наймодерніші літаки з України в Росію, вивезено найсучасніші індустріяльні машини і споруди, готові вироби, сировину, будівельні матеріяли, про харчові продукти і не згадувати. Росія перебрала фактично на свою власність все майно і будинки за кордоном. Балтійські держави найскорше зорієнтувалися в тому поголовному грабежі і багато дечого врятували і тепер можуть починати в себе відносно нормальне господарське життя. З тих вивезених багатств, що можна — було продано, гроші розкрадено і у великій мірі вивезено за кордон і там сьогодні в банках, як спочатку говорили, 25 блн. дол., потім 30, а тепер уже 50 на контах різних найвищих номенклятурників, державних і військових керівників, а на кінець звичайних шахраїв і спекулянтів. Під господарським і технічним оглядом Росія — потуга, а з другого боку — новопосталі незалежні національні держави, які не раз ледве втримуються на ногах.

Нинішня Росія зовсім не приховує своїх аґресивних, завойовницьких намірів супроти тих держав. Навпаки, вона постійно їх наголошує, по-своєму приготовляє і своє російське суспільство і народи світу до того, що як тільки настала б пригожа міжнародна ситуація, а вона мала сили, то вжиє ті сили для поновного поневолення тих народів і відбудови російської імперії зла. В Росії безліч різних партій і груп, між ними відбуваються дебати про майбутнє Росії і дотепер ні одна партія чи група, ні одна провідна російська людина не зважилися вийти назустріч новій добі, поставитися зі зрозумінням до нових течій, зрозуміти духовий зміст і практичні прямування світу до створення нового ладу, ладу вільних і рівних народів, ладу вільних національних держав, між якими не буде ні „старших братів”, ні „культуртреґерів”, які мали б наводити лад в інших народів, тобто старшувати над ними. Російська загарбницька небезпека не згасла, не минула, навпаки, вона плекана в Росії, як єдина її дорога у майбутнє. А живою ілюстрацією для того є Чечня. Російська ціль у Чечні — поневолити народ і повернути його назад під московське панування, а дорога до цього — знищити його, або принаймні так ослабити, щоб він не зміг відстоювати своїх національних і людських прав. А світ? Проголосив, що це „внутрішня справа Росії” і десятки тисяч невинних людей вже загинули, а решта народу в найтяжчій нужді і небезпеці. Цинізм політичних керівних кіл у світі, з малими винятками, не має меж.

Внутрішній розклад

Росія ввійшла у стадію глибокого розкладу. Виходу для неї з цього розкладу не видно. Не видно і не чути в Росії людей, які розуміли б, що пора їм дбати про російський народ, його майбутнє, його добро. Ні, всі вони бачать вихід у загарбанні чужих земель і підкоренні собі інших народів. І тому з розкладом Росії не зникає небезпека для її сусідів. Навпаки, ця небезпека зростає. Бо коли людина, про яку ми звикли говорити „державний муж”, президент Росії Єльцин говорить про мир, збройне перемир'я, але під прикриттям плянованих переговорів пляново і послідовно нищить чеченський народ, то чого можна сподіватися, коли до влади прийшли б генерали Лебедь, Коржаков, Ґрачов, зграї чекістів, російські парляментаристи, які місяць тому ухвалили повернення Совєтського Союзу, вулиця в Москві, яка в часі недавнього, перед кількома роками, недоїдання викрикувала „нужно заставіть хохлов накорміть Москву”, чого від них можна сподіватися? Покиньмо ілюзії і станьмо на твердий життєвий ґрунт!

А становище в Москві, взагалі в Росії, направду безвихідне, принаймні покищо. Проти себе стоять дві сили: Єльцин, людина фізично хвора, а морально тотально розхитана, яка добровільно оточила себе „залізними чекістами” та різними горлорізами, яка одне говорить, а друге робить, яка має тільки одну ціль і знає одну життєву вартість: залишитися при владі; а з другого боку — Зюґанов, комуніст за ідеєю і за життєвим поступованням, який відверто говорить про реставрацію старого ладу, створеного Леніном і Сталіном, який під комуністичними прапорами і портретом Леніна виступав на відзначуванні 1-го травня, оточений комуністичними ортодоксами, які його не випустять з рук. А про Єльцина один з його найбільших прихильників каже: після кожного виступу Єльцина я відрікаюся від нього, але доведеться голосувати на нього. Якийсь час загально говорилося про „демократичний бльок” Явлінського—Лебедя—Федорова. Але бльок той розпався, поки створився. А демократи в ньому такі: Явлінський — колишній мешканець Львова і випускник Львівського Університету, від якого ніхто ніколи не почув одного українського слова, і який два роки тому писав у „Ню Йорк Таймсі” (цитую з пам'яті): дайте українцям грошей, скільки вони схочуть, а потім за те заберемо цілу Україну. Другий такий демократ генерал Лебедь хотів перетворити Придністров'я в російську енкляву при помочі 14-ої армії, аж Єльцин посварився з ним, скинув його з командира армії, а Придністров'я „передав” Молдові.

Пародія

Розклад російського суспільства, а особливо його політично-партійних формацій, дійшов до пародій. Домовляються всі, але ще ніхто з ніким не домовився. Хіба тільки Єльцин з Жириновським, який також з тактичних міркувань кандидує в президенти. Вмішалася в це група, звана 13-ка, бо має стільки членів, банкірів і великих промисловців і звернулися до Єльцина, щоб той домовився з Зюґановим. Ті два говорили, але не договорилися. А ті 13 мироносців такі, що самі на смерть розсварилися з іншою ще більшою групою таких самих банкірів і промисловців. До тої іншої групи належить між іншим Черномирдін, а з ним „Імпиріял” банк, „Роскредит” і дві з найбільших компаній „Газпром” і „Лукойл”. У такому розґардіяші екстремістські елементи приходять до голосу. Такі елементи як Русскоє Національноє Єдінство під проводом Александра Баркашова, який пов'язаний з крайньо правими і крайньо лівими комуністами і має свої охоронні загони, а стоїть за ними близький до Єльцина генерал Барсуков.

Який може бути вислід виборів? Вибори до Державної думи показали, що народ — проти Єльцина, а повернення комуністів усі бояться!

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про одну небезпечну професію

Минулого тижня мій колеґа „по перу” провадив зі мною дискусію на тему рубрики О-Ки і того, що кидаю проблеми, а не вказую пальцем на „винних”. На його думку, журналіст повинен вказувати на зло, байдуже, якого порядку воно є, а щоб його викорінити та не дати далі розвиватися, мусимо вказувати на тих, що його спричинили, і не боятися подавати зовсім конкретно імен. Може багато читачів із ним погоджуються, що саме таким і є завдання журналіста, а я, однак, маю вже довголітню свою „політику” ставити в рубриці „Про це і те” лише проблеми, обминаючи конкретні прізвища.

А втім, дорогий колеґо, в теперішніх часах не дуже безпечно вказувати пальцем на когось, бо ніколи невідомо, як та людина зареаґує.

Бачите, професія журналіста в сьогоднішній дійсності стала таки не дуже безпечною і можна при ній навіть втратити життя.

Бажаєте доказів? Погляньте хоча б на новинки останніх тижнів з України, а знайдете там шокуючі вістки про „таємничі” смерті різних журналістів, завжди у „невияснених обставинах”, але з дуже ясною підозрою вбивства. Напевне вони вказали пальцем на особи, що нечесним способом домагаються слави або грошей, а ці журналісти стали комусь поперек шляху до омріяного „успіху”.

Пригадаймо собі також не дуже давній випадок з популярним російським телевізійним журналістом Владиславом Лістьєвим у Москві та його зовсім таки безсумнівним убивством, замовленим мафією.

Так воно тепер є, що всюдисуща рука різного роду мафій, як кримінальних, так і політичних, сягає дуже далеко і не перебирає у засобах. Ось минулого року загинув еспаномовний журналіст таки в серці Ню Йорку за те, що провадив явну боротьбу з однією з південноамериканських мафій.

Розуміється, цих кілька випадків, які тут наведено, — це далеко неповний список і не кінцевий, але одне певне — вказування публічно пальцем у пресі чи інших засобах масової інформації може дуже по-різному кінчатися. Тут не лише буває під загрозою життя журналіста, але і доля, бож його можуть також притягнути до судової відповідальности за знеславлення. Ось тепер знаємо зі звідомлень, що іде в Києві судова розправа проти редактора „Вечірнього Києва” за закиди, зроблені на сторінках цієї газети у сторону міністра оборони України Валерія Шмарова.

Перо журналіста — це часом і обосічний меч, який дослівно або ранить, або вбиває, як недавно у випадку самогубства американського адмірала військово-морських сил Джеремі Бурди, чи раніше іншої смерти, відомого з афери Вайтвотер адвоката Фостера.

Як бачимо, журналістика тепер зовсім не така вже спокійна та безпечна професія, як була за „давніх добрих часів”. Пригадується мені, як саме в тих „добрих” часах із захопленням і переконанням слухала виклади досвідченого професора журналістики і високоціненого у польській пресі фахівця Васовського про самовиховання журналіста у підготові до того почесного звання. Тепер це звання, мабуть, стає не дуже почесним, але зате починає бути дослівно небезпечним для життя і тих, що пишуть, і для тих, що про них пишуть.

Виглядає, що щораз більше в сьогоднішньому житті накопичується аномалій та пародоксів, а тому таки безпечніше писати про проблеми, ніж про конкретних людей, бо вони можуть дуже непередбачено зареаґувати. Тож хай читачі рубрики „Про це і те” далі догадуються, про кого йде мова, це не так може болить фізично чи психічно, а надіюся, що, однак, таки змушує застановитися над суттю проблеми та можливістю її розв'язання.

О-КА

Пилип Демус

ЯВОРІВСЬКА ЗЕМЛЯ — БАТЬКІВЩИНА о. М. ВЕРБИЦЬКОГО

Коли говорити сьогодні про Яворів, Яворівську землю як частину західньої Галичини, думки мимоволі стрілою линуть у минуле тієї провінції.

У XIX столітті, або ще й перед тим, землі на захід від Яворова з районним містом Ярославом мали український характер. Сьогодні Ярослав уже польський, а границя Польщі пересунулася на схід під Великі Мости і наблизилася до Яворова. 1349 року польський король Казімір III, після смерти галицького короля Юрія II, приєднав ті землі до польського королівства. Ця дата була початком лихоліть і всяких нещасть для української провінції, званої тоді Галичиною. Польський король надавав землі своїм людям, будував костьоли, творив численні колонії поляків серед українського населення, спроваджував польські шовіністичні чини, закладав польські школи. Адміністрація тієї провінції перейшла у польські руки. Такі були початки польонізації українських західніх земель. За нею йшла панщина, церковно-релігійна несправедливість, перехід української шляхти в польський табір, загальна убогість населення, духовна темнота, безпросвітність. Коли було спитати поляка про їхню політику на українських землях, відповідь була завжди та сама: „Ми несемо вам культуру” (див. „Панські жарти”, „На дні суспільности” Івана Франка).

Серед такого, здавалося, безнадійного стану, Яворів мав відіграти особливу ролю в обороні української культури на рідній, не своїй землі. Яворівська земля — це не чорнозем, а чистий пісок і соснові ліси на південь. Земля, отже, убога, і щоб вижити, треба було працювати, і яворівці працювали. Вони, подібно до тирольців у південній Баварії, виробляли із соснового дерева забавки для дітей, речі першої потреби для господинь в кухні, скрині для одежі; те все розмальовували яворівськими узорами. Фізично сильні чоловіки, а подекуди й жінки, брали вантаж дрібних виробів на плечі та йшли в народ продавати свій крам. Праця та була важка, але вона становила єдиний заробіток для частини яворівського населення. Ця праця була також важливим засобом робити себе незалежним від урядової адміністрації. Економічна незалежність витворювала особливу гордість та різьбила здоровий національний характер яворівця. Тим, мабуть, пояснюється той факт, що Яворівщина видала багато вчених людей-патріотів. Назвемо тільки деяких з них: Василь Лев — літературознавець, о. Антін Добрянський — історик і просвітитель, о. Михайло Вербицький — композитор, Степан Бриттан — жертва листопадового повстання 1918 року, Андрій Шептицький — Митрополит, Юрій Липа — лікар, громадський діяч, письменник, Осип Маковей — письменник, Володимир Радзикевич — літературознавець, письменник, Роман Шухевич — командир УПА. Цей перелік далеко не вичерпує всіх відомих імен, що записалися в історію української культури і державотворення.

У тому малому містечку, яке нараховувало заледве 9,000 мешканців, перед приходом большевиків існувала восьмиклясова коедукаційна гімназія, бурса для хлопців, лічниця, жіноча школа для дівчат при жіночому монастирі Сестер Василіянок, народний банк, орґанізація Сільського господаря, школа дерев'яних виробів, Союз Українок, Маслосоюз, Центросоюз, Товариство молоді Пласт, що згодом прийняло назву „Відродження”, існувало також тайне Товариство молоді ОУН (Організація Українських Націоналістів).

У довгому списку славетних яворівців стоїть ім'я о. Михайла Вербицького, 180-річчя з дня народження якого святкувала Яворівщина минулого року. Михайло Вербицький народився 4-го березня 1815 року в Явірнику (тепер належить до Польщі). Коли Михайлові виповнилося 18 років, помер його батько Андрій, також священик. Михайло перейшов до родича своїх батьків — Єпископа Перемиського Івана Снігурського. Завдяки Єпископові, Михайло отримав добру освіту. Він студіював у Львові богословію, де висвятився у 1852 році. У тому ж році переїхав до села Млини і тут служив священиком до кінця свого життя. У Млинах писав музику на релігійні теми, але з-під його пера виходило також багато народніх пісень. Він також є автором 15-ти п'єс, оперети; його композиції до п'єси Івана Гушалевича „Сільські пленіпоненти” є найкращими. Написав Вербицький також музику до „Заповіту” Шевченка. Та найбільшу популярність, я сказав би, славу, серед українського народу принесла Вербицькому його музична композиція на слова Павла Чубинського „Ще не вмерла Україна”. Ця пісня стала відтоді українським національним славнем.

Помер Вербицький передчасно, маючи 55 років, на запалення легенів. Похований у Млинах (сьогодні в Польщі). 1938 року за участю Музичного Товариства ім. Лисенка поставлено на могилі отця Михайла мармуровий пам'ятник. А 1995 рік Яворівщина проголосила роком Вербицького. В тому році спільний святковий Комітет міста Львова та Яворова відзначив величаво 180-ту річницю з дня народження композитора. До складу тих святкувань входили наукові конференції по школах, організовано читання лекцій про Вербицького, по церквах відправлено Панахиди. Того року також відбуто багатолюдну прощу на могилу о. Михайла у Млинах. Особливим актом святкувань був вінок Президента Кучми, покладений на могилу покійного. У тих святкуваннях взяв участь також амбасадор України у Варшаві Петро Сардарчук. Отець Йосип Лучиш, декан Яворова, своїм словом і вдруге відслоненням пропам'ятної надгробної таблиці, закінчив це особливе святкування.

Нехай цей короткий допис про о. Михайла Вербицького буде квіткою на його могилу, а українській нації вічною пригадкою і гордістю, що Павло Чубинський своєю поезією, а Михайло Вербицький музичною молитвою дали Україні славень „Ще не вмерла Україна”, який, як і його автори, поєднав східню і західню Україну в одну українську націю.

Японка в українському концерті

Як уже інформовано, Менор Джуніор Коледж влаштував 30-го березня ц. р. концерт на допомогу недужим дітям Чорнобиля. Серед багатьох цікавих точок програми, оригінальним був виступ японської співачки Юкіко Ішіди, яка співала українські пісні і арії, а на закінчення концерту виступила разом з тенором Богданом Чаплинським в дуеті. На фото вгорі (зліва): Ю. Ішіда, президент коледжу Сестра Кекилія, ЧСВВ, Сестра Марія Франциска, ЧСВВ, і Б. Чаплинський.

„Відгомін років — вечір вшанування д-р О. Копач

Мало людей між жителями українського Торонто має так багато друзів, як д-р Олександра Копач. Це можна було побачити і відчути на дуже урочистім вечорі її вшанування 27-го квітня 1996 року в Інституті св. Володимира у Торонто протягом довгих пополудневих та вечірніх годин. Аж п'ять поважних громадських установ і груп влаштовували їій це свято: Наукове Товариство ім. Шевченка, Об'єднання Українських Письменників „Слово", Українські Працівники Літератури для Дітей і Молоді, Шкільна Рада КУК, Торонто, та колишні учні Курсів Українознавства ім. Г. Сковороди.

Безпосередньо нагодою святкування була дата 45 літ від заснування Курсів УКраїнознавства ім. Григорія Сковороди, перших курсів того роду в Канаді. Це дуже вагома була подія, бо вона започаткувала нове українське шкільництво у діяспорі, яке дало поштовх вихованню цілих поколінь нової української інтеліґенції, вартісних громадян Канади, будівничих нової української спільноти поза межами України, яка сприяла відновленню української незалежної держави.

Але заголовок „Відгомін років" поєднав шкільництво з іншими родами творчої праці Олександри Копач: її науковою та літературною діяльністю. Курси свої назвала вона іменем Сковороди не припадково. Ювілятка зверталась до джерел української духовости, і одним з найбільш рідних їй виглядав святий мандрівник, якого так любив Тарас Шевченко. Дуже відповідною на вечорі була пісня Григорія Сковороди, до якої сам філософ написав музику, бо він був і композитором, „Всякому городу прав і права", ідейно цілком відмінна від перелицьованої Котляревським у „Наталці Полтавці". Заспівав її і заграв на бандурі майстер цього інструменту Віктор Мішалов. Ідея пісні — бажання вмерти притомно і з чистим сумлінням. Ідея життя в Сковороди — це жити продуктивно, робити „собі сродне діло". І так провадила свої дні у Торонто Олександра Копач. Вона дивилась у глибину віків, шукаючи там мудрости і науки. І це передавала студентам. І навіть закінчивши свою педагогічну працю, вона далі виховувала молодь своїми літературними, науковими і популярно-науковими творами. Бо всюди вона зверталась до джерел, до коріння нашої історії, нашої духовости. О. Копач лишилась виховником усе життя.

Для багатої творчої спадщини ювілятки потрібна була наукова конференція, якою провадила дуже приязно д-р Дарія Даревич, а відкрив голова НТШ Канади д-р Володимир Мацьків. На конференції було прочитано чотири доповіді. Першу доповідь читав мґр Іван Кузів: „Д-р О. Копач як науковець і член НТШ". Друга доповідь була д-р Оксани Винницької „Становлення системи Курсів Українознавства і роля д-р О. Копач". Третю доповідь читав редактор „Нових Днів" Маріян Горгота від Об'єднання Українських Письменників „Слово": „Літературна творчість д-р О. Копач". Останньою була доповідь відомої письменниці, що присвятила все своє життя літературі для дітей і молоді, Лесі Храпливої-Щур, душі УПЛДМ: „Творчість д-р О. Копач для дітей і молоді". Заслуги ювілятки у всіх тих напрямках були підкреслені заповненою залею, до тої міри, що багато осіб прислухалося до доповідей із-за відкритих дверей. На бенкеті було ще більше людей.

Бенкет звеличало багато високопоставлених осіб, між ними Владика Ізидор Борецький та духовенство. Господарем бенкету був Всеволод Соколик, який провадив його сердечно і з гумором. Після молитви йшли привіти від організацій: вітали д-р В. Мацьків від НТШ, ЛІда Палій від „Слова", Стефа Федчук від УПЛДМ і Люба Зараска від Шкільної Ради КУК. По вечері сказала слово від абсольвентів Курсів Українознавства ім. Г. Сковороди колишня учениця д-р Копач, Таня Мельник, прочитано надіслані привіти і прийшла дуже цікава точка: „Прозірки про зірки", які підготовив і коментував Теодосій Біланюк. З вишуканим дотепом передав він цікаві моменти педагогічної творчости Лесі Копач, коли то вона зазнайомлювала своїх учнів із персонажами історії і літератури України сценічними засобами. Дійсно, театр — це найкращий засіб виховання! І кожна дівчина, кожен хлопець, можуть бути „зірками", та ще й якими!

Тоді прийшло дійсне „Відлуння років!". У театральних костюмах, що нагадували „дійства" театру „балагану" із XVII сторіччя, Тарас Закидальський, Роман Максимів, Роман Сенькусь та Степан Ґеник-Березовський (останній в ролі Григорія Сковороди) представляли особи із Середньої доби української літератури, промовляючи відповідним змістом і стилем.

Д-р Олександра Копач, яка була із своєю родиною, своїм прекрасним, всім приязним чоловіком, Романом, сином, невісткою і двома внучками та „Бубликом", внуком, що його так називав, коли він був маленьким, Роман, була зворушена до сліз, і серед сердечних оплесків дякувала присутнім.

„Відгомін років" став ще одною лекцією як треба жити.

Аріядна Стебельська

Збори фундації

„Десять виставок картин і 41 імпреза відбулися в Канадсько-Українській Мистецькій Фундації", — звітував за діловий рік від 1-го грудня 1994 року до 30-го листопада 1995 року на 22-их Загальних зборах екзекутивний ди-ректор КУМФ Павло Ло-пата.

Найбільше було виставок мистців з України: лавреата нагороди ім. Тараса Шевченка Андрія Антонюка з Миколаєва (в грудні 1994), Тамари Тимошенко, Галини Рідної та Олеся Семерні від 18-го грудня 1994 до 26-го січня 1995, Євгенії Буянової з Києва від 30-го квітня до середини травня, лавреата нагороди ім. Тараса Шевченка Дмитра Стецька з Тернополя (в травні), Миколи Канюса з Івано-Франківська (в жовтні).

У вересні українські мистці з Литви — Володимир Григорович, Віталій Лобунець та Володимир Матійко — мали свою виставку.

У лютому виставляла свої твори Марія Мариняк, у березні — іконописець Омелян Теліжин, а в листопаді — Іван Бельський.

На особливо добре слово заслуговує виставка Павла Лопати, з нагоди його 50-ліття, що відбулася у березні. Його картини відзначаються релігійною тематикою із світським, часто його власним мотивом (наприклад, картина „Покровителька", на котрій можна пізнати „трійцю" Лопатів: його дружину, сина і його самого).

Свої імпрези в ґалерії влаштовували різні організації: СФУЖО, НТШ, Об'єднання письменників „Слово", журнал „Молода Україна", Конґрес Українців Канади, Світовий Конґрес Українців, Український Музичний Фестиваль, Українська Спілка Образотворчих Мистців, Т-во Професіоналістів і Бизнесменів, Український Братський Союз, Т-во „Перемищина" й інші. Для цієї мети між двома залями ґалерії замінено постійну стіну пересувною.

До постійної колекції придбано шість картин, і тепер загальну її вартість оцінено на суму понад 400,000 дол. (Про це звітувала Мистецька комісія).

Коли взяти до уваги, що КУМФ має тільки 170 членів і відносно малий бюджет (40,000 дол.), то, мабуть, такою жвавою діяльністю не може похвалитися жодна інша організація. КУМФ стає центром культурного життя Торонто, що притягає учасників з України.

У звітному році, через різні додаткові витрати й зменшення прибутків, КУМФ мала 8,000 дол. дефіциту.

Ірина Носик подала, що вона й Галина Левицька скомплектували 32 альбоми світлин і документів КУМФ: з особливого архіву фундаторів Ярослави й покійного Михайла Шафранюків, картин та виставок.

В майбутньому дирекція зверне увагу на інформацію у канадському мистецькому світі та на приєднання нових членів з-посеред молодшої ґенерації та студентів.

На голову перевибрано Романа Вжесневського та обрано 17 членів Дирекції. Ярослава Шафранюк є почесною головою фундації.

Р. Колісник

Підписано...

(Закінчення зі стор. 1)

розташування обох країн як своєрідного мосту між Европою та Азією.

Тому в меморандумі визначено конкретні напрямки і кроки для значного поширення взаємовигідного співробітництва, зокрема, у літакобудуванні, енерґетиці, металюрґії, високих технологіях і сільському господарстві.

Значно пожвавішають і зв'язки торговельних фірм. Правний механізм для цього створено підписаними напередодні угодами про уникнення подвійного оподаткування та про взаємний захист інвестицій між Україною й Іраном. Практично це означатиме, що підприємці обох країн можуть бути впевненими у своїх інвестиціях і прибутках і що іранська сторона може сповна використати великі потужності української торгової фльоти.

Угода між Національним Банком України та Центральним банком Ірану, підписана у ході праці комісії, розв'язує проблеми розрахунків, що здійснюватимуться не тільки у долярах, але й в іншій вільноконвертованій валюті. Це значно зменшує економічний риск і відкриває надійні канали для банкових розрахунків.

Фінікс в пам'ять Чорнобиля

Ідучи центральною вулицею Фініксу, можна було побачити на церкві методистів напис з датою „10-та річниця катастрофи Чорнобиля". Подія, яка потрясла цілим світом і принесла великі жертви в людях та занечистила великі простори Східньої Европи.

Тут напередодні цієї дати відбулася торжественна жалібна академія, спонзором якої був Відділ УККА. Точно о год. 7:30 вечора увійшла процесія на чолі з місцевим хором методистської церкви, українським хором Фініксу. Опісля ішов парох церкви і о. Я. Довбуш, парох української католицької церкви в Фініксі. За іншими йшли достойні гості і представники церковних та світських організацій. Місцевий парох привітав присутніх і молитвою почав це свято. Голова Відділу УККА Пейшієнс Ганторк у своїй молитві просила народи світу, щоби зрозуміли наслідки Чорнобиля і закликала їх до співпраці на користь людству.

Перший секретар української амбасади у Вашінґтоні д-р Я. Войтко мав доповідь англійською мовою, котра зробила гарне враження на присутніх. Доповідали також представники світських і церковних організацій. Молоденька 13-літня іміґрантка з України Наталя Біскуп захопила публіку своїм виступом в англійській мові. Виступали хори зі своїми репертуарами, одним з кращих був хор під проводом диригента Юрія Кулія, який відспівав „Боже Великий" і „Вічная пам'ять".

На закінчення о. Я Довбуш відправив Панахиду. Відтак всі обійшли з горіючими свічками церковну площу при центральній вулиці Фініксу.

М. Л.

КЕРІВНИК англійської фармацевтичної фірми „Сошіал голдінґс" Дейвид Норовін повідомив, що очолювана ним група спеціялістів засвідчує генетичну основу захворювання шизофренією. Їм вдалося з'ясувати, що у висліді генетичного дефекту у більшості хворих на цю хворобу організм виділяє надмірну кількість ферменту фосфоліпази. Тому виникає брак ліпідів у мембранах клітин мозку, від чого, у свою чергу, порушується нормальне функціонування нервових клітин. Цим відкриттям підкріплюється медична істина, що схильність до шизофренії є спадковою. Якщо звичайна людина має один шанс зі 100 захворіти, то брати і сестри шизофреніка — 10-15 шансів. І все ж багато експертів вважають, що за виникнення цієї хвороби відповідають декілька різних генів, тому відкриття „гену шизофренії" є черговою ілюзією, на які науковий світ ніколи не був бідний.

Ділимося сумною вісткою з родиною, *приятелями і знайомими*, що 22-го травня 1996 р. відійшла у вічність по довгій і тяжкій недузі наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, БАБЦЯ, ПРАБАБЦЯ І ТЕТА

бл. п.

ПЕТРОНЕЛЯ РИБЧУК

проживши 84 роки нар. в Чернівцях на Буковині

ПАНАХИДА відбудеться в понеділок 27-го травня 1996 р, о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОННІ відправи у вівторок 28-го травня о год. 9:30 ранку в церкві св. Юра в Ню Йорку, а відтак на цвинтарі Holy Cross Cemetery N. Arlington, N. J.

У глибокому смутку:

муж — ВОЛОДИМИР
дочки — ГЕЛЬМА ЙОТІШКІ з мужем ЛАЗЛОМ, ІРЕНА ДАЛЕССІО з мужем МИХАЙЛОМ
внуки — ХРИСТИНА
— АНДРІЙ
— ТОМОШЕЙ
— МИКОЛАЙ
правнуки — ХРИСТОФОР
— ЙОСИФ
— КЛИМЕНТИНА

та ближча і дальша родина в ЗСА, Румунії і Німеччині.

Ділимося дуже болючою вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що в середу 22-го травня 1996 р. відійшов у вічність по короткій, але тяжкій недузі наш найдорожчий і улюблений МУЖ, ТАТО, ДІДУСЬ (діді), ЗЯТЬ, ВУЙКО і КУЗЕН:

бл. п.

Євстахій (Сяха) Кульчицький

нар. 5-го травня 1914 р. в Пробіжній — Україна

Залишені у смутку:

дружина — МАРІЙКА
син — ОЛЕҐ
доня — АДРІЯНА БРОБЕРҐ з мужем ХРИСТОФОРОМ
сестрінниця — РОМА САЛЯК з мужем ВАСИЛЕМ і дітьми НАНЕЮ ОЛЕСЕМ
кузени — МИХАЙЛО РУБИЧ
— МИРОСЛАВ ТРОЯН з дружиною НАДІЄЮ
— МІРКО ТРОЯН з дружиною РОМОЮ і дітьми в Польщі
племінниці — ДАРІЯ ЦИБУЛЬСЬКА з мужем АНДРІЄМ і донями
— ВІРА КАРТІ з мужем МАРКОМ і дітьми
— ХРИСТЯ МАСНИК з мужем ТАРАСОМ
— НАТАЛКА ТРОЯН

та ближча і дальша родина в ЗСА й Україні.

ПАНАХИДА — п'ятниця 24-го травня в похоронному заведенні Маркевича Trumbull St., New Heaven, Conn.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в суботу 25-го травня в церкві св. Михаїла 569 George St., New Heaven, Conn.., а опісля на цвинтарі East Side, Woodbridge, Conn.

СПИСОК ПОЖЕРТВ НА ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ З НАГОДИ 75-ЛІТТЯ, ЯКЕ ВІДБУЛОСЯ В НЮ ЙОРКУ

Дня 20-го квітня 1996 року відбулося святкування 75-літнього Ювілею Українського Вільного Університету в Ню Йорку. Вібулася цілоденна конференція в Науковому Товаристві ім. Шевченка, а відтак відбувся бенкет присвячений ювілятові УВУ.

Управа фундації УВУ щиро дякує всім, які прибули на ювілейну конференцію і на панель, а також тим, які прибули на спільну вечерю присвячену ювілятові Українському Вільному Університетові. Зокрема Управа Фундації УВУ дякує всім, які не могли прибути на святкування, але причинилися своїми пожертвами і зложили свій даток на ювілейний Фонд для УВУ.

Листа датків на ювілейний Фонд буде відкрита до кінця року 1996. Просимо долучитися для спільного добра. З повстанням Самостійної України УВУ розгорнув свою діяльність і поширив її на рідну землю, тому УВУ тепер більше, як колинебудь потребує моральної і фінансової підтримки.

Ще раз щиро дякуємо і подаємо список тих добродіїв, які зложили свій даток з нагоди 75-літніх уродин Українського Вільного Університету.

Укр. Фед. Кред. Коопр. „Самопоміч" в Ню Йорку 3,000.00.
Кий Лідія 1,000.00

по 100 дол. зложили: Білецький Микола і Софія, Бобеляк Галина, проф. Петро І Леся Ґой, Душник Марія, Іванчишин Василь і Ірена, Макар Іван, Озарків Григорій і Катерина, д-р Олесницький Нестор, Порайко Осип і Стефанія, Рудакевич Любомира, Стефанівська Люба, Тарнавська Марта.

по 60 дол. зложили: Когут Микола і Віра, д-р Рожанковській Ярослав, д-р Прокопів Володимир, Смерека Евген, проф. Стойко Володимир і Мирослава, Яровенко Вадим і Марія.

по 50 дол. зложили: д-р Богданів Віталій і Олександра, Вінич Віктор, Волошин Олександра, д-р Грицак Петро і Рія, Данилишин Мирослава, мґр Залуський Володимир і мгр Наталія, інж. Захарків Остап і Ірена, Котенко Володимир, Крижанівська Марія, Лютий-Лютенко Юрій, д-р Макаревич Іван і Наталія, Папуга Катруся, інж. Ратич Олеґ і проф. Іванна, Зарицький Петро, о. д-р Гаюк Семен і Олександра, д-р Стрільбицький Олександер, д-р Футей Богдан і Мирося, д-р Цимбала Богдан, д-р Шкільник Володимир і Надія.

по 40 дол. зложили: Лисяк Богдан і Лідія, д-р Паламар Михайло і Галина.

по 30 дол. зложили: Барицький Микола, Воробець Зиновія, Воскобійник Олекса і Галина, Гайдук Дмитро і Гала, проф. Ґоловінський Іван, Гук Михайло, Закревський Андрій і Лідія, Каплистий Марія, Лоза Уляна, Марущак Василь, Підстригач Леонід, мґр Рудик Марта, Степаненко Галина, Хухра Дарія.

по 25 дол. зложили: 113 Відділ СУА, Бей проф. Бей Еміль і Віра, Бобеляк Дмитро, д-р Болюз Мирон, Брикович Теодозія, Гурський Петро і Оля, Дубик Ольга, д-р Жарський Едвард і Дарія, Іллюк Зіна і Олександра, Кобилецький Стефанія, Кузик Володимир, д-р Мичковський Мирослав і Анна, д-р Петришин Володимир і Гелен, Плешкевич Омелян і Емілія, Семенець Михайло і Вікторія, Стебельська Лідія, Степанків Ярослав і Катерина, Сявавко Мирослав і Олена, Ходновський Нестор, Ярема Томас.

по 20 дол. зложили: Ганчарик Антін і Стефанія, Глинянський Катерина, Ґук Стефан, Демус Анатоль і Лідія, Кобаса Олександер, Крайчик Олександер і Марія, Кушнірчук Анна, Мачай Іванна, Стадник Іван, мгр Онишкевич Ілля і Марія, Панкевич Порфірій і Тамара, Прибильський Михайло і Марія, Рубчак Евгенія, Телешевський Іван, Шутер Руссел і Таня, Юзенів Олександра.

по 15 дол. зложили: Бойчук Петро і Христина, Мацьків Василь і Ніна, Мельник Дмитро і Валентина, Монастирський Юліян і Стефанія, Тренза Михайло, Черешня Іван, Шеремета Любомир.

по 10 дол. зложили: Безубяк Іван, Ганушевський Остап і Ольга, Ортинський Михайло і Аліся, Присяжний Павло і Марія, Шафран Евген, Яцковський Ярослав.

Управа Фундації УВУ щиро дякує всім жертводавцям і просить дальше за вашу допомогу. Всі пожертви для фундації УВУ можна відтягати від податку.

Чеки просимо виписувати на: UFU Foundation, Inc.

Office Address
Ukrainian Free University
43 St. Mark's Pl.
New York, NY 10003

Mailing Address
Ukrainian Free University Foundation
P. O. Box 1028 Cooper Union Station
New York, NY 10276-1028

проф. Петро Ґой — голова
інж. Михайло Шпонтак — фінансовий

Ніколи не забудемо Чорнобиль!

Щороку український Норт Порт, Фльорида, відзначає сумну знаменну дату чорнобильської катастрофи соборними силами. Минулого року збиралися в Осередку св. Андрія, цього року в залі церкви св. Марії. Ще перед тим, 22-го квітня членка Осередку св. Андрія, досвідчена садівничка Люся Гарасимів зорганізувала похід убраних в національний одяг, з синьо-жовтими прапорами новоприбулих українських дітей до Міської ради Норт Порту. В присутності біля 100 українців та американців комішенер Джордж Маллен зачитав проклямацію від уряду Норт Порту. Американці були зворушені походом малих українців, серед яких наймолодшому Віталикові тільки 18 місяців.

Відзначенням річниці керували всі громадські організації Норт Порту, на чолі з відділами УККА і УКРади. Програмою керувала культурно-освітня референтка Осередку св. Андрія Леся Татарко.

Не зважаючи на спеку і повільний рух після закінчення відпочинкового сезону, до церкви прибули здається всі, хто ще тут перебував. Місць в залі просто не вистачило... Блакитно-жовті стрічечки посередині мали чорну жалібну смужку.

Об'єднаний хор співав „Христос Воскрес" замість „Вічної пам'яті", як це звичайно діється на Великдень — віримо, що в великодній період померлі душі йдуть просто до раю...

Отці Іван Тилявський і Володимир Волощук, Теодор Форостій, Володимир Мельник і Нестор Столярчук відслужили спільний Молебень, а тоді присутні засіли за скромну трапезу — хліб, мед і каву — символічна тризна по жертвах Чорнобиля.

Галина Король зворушливо продеклямувала болючий як незагоєна рана, вірш Василя Ящуна „Чорнобиль" — вирок злочинцям, що затаювали від людей катастрофу і тим виставили на радіяцію сотні дітей. „Ох, важко кріпаком служить для зайдів на своїй землі". Це підсумок причин страшної катастрофи.

Українські новоприбулі діти в Міській раді Норт Порту: (зліва): Давид Одемчук, Діна Демидович, Алла Демидович, Віталій Одемчук, Люба Демидович, Віталій Одемчук. Ззаду Люся Гарасимів.

Зачитано проклямацію уряду Норт Порту. П. Петро Підгородецький та наш відважний вояк пера Йосип Іванів зачитали відозву до американських дітей з інформаціями про Чорнобиль і дітей, що від цього захворіли. Цю відозву передали для розповсюдження в школах повіту Сарасота. Головним доповідачем був голова Осередку ім. св. Андрія Роман Шраменко. Як людина високої технічної освіти, він чудово знається на матеріяльних причинах і наслідках Чорнобиля, тож перш за все поінформував про останні, на жаль, дуже тривожні новини з реакторів. Москва гнала шалені темпи, вимагала високої продукції при недостатнім і не досить кваліфікованім складі персоналу — і сталося! Жертвам нема кінця. А головна причина трагедії та, яку наголосив і в своєму вірші Ящун: ми були рабами на своїй землі. Робили те, що наказував займанець. Доповідач все ж шукав оптимістичної розв'язки: „Життя мусить іти вперед!" Треба знайти фонди для усунення четвертого реактора, горезвісного саркофаґа, і ніколи більше не робити таких помилок... „Треба бути господарями своєї землі!"

В коротких перервах між частинами програми, незмінний і розумний наш Й. Іванів інформував присутню відео-кореспондентку і постачав її потрібними для репортажу даними. Сам він також написав статтю про Чорнобиль, що з'явилась у недільному числі „Сарасота Гералд".

Голова Відділу УККА Ярослав Костишин закінчив програму дбайливою подякою всім, що приклали працю до цього відзначення, а зокрема жіноцтву Союзу Українок і ОЖ ОЧСУ. В цім сумнім зібранні відрадою є єдність усіх наших організацій.

Ганна Черінь

Нове гарвардське видання

Найновіше видання Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету аналізує цінну пам'ятку історії українських земель — найстарший збережений в цілості митний реєстр турецького походження з північного побережжя Чорного моря. Видання п. з. „Митний реєстр Кафи 1487-1490 рр.", автором якого є відомий історик османської імперії, проф. Галіл Іналджик з Чикаґського університету, спонзороване спільно з гарвардським відділом мов і цивілізацій Близького Сходу. Видання поміщене в серії досліджень турецьких джерел цього відділу і в серії УНІГУ п. з. „Студії про Османські документи, що відносяться до України і чорноморських теренів".

Підготовка видання цієї унікальної пам'ятки тривала більш десятьох років. Проф. Іналджик проводив архівну роботу та дослідження. Наукове редаґування книжки і підготовку до друку виконав д-р Віктор Остапчук, випускник Гарвардського університету, молодий сходознавець і редактор вищезгаданої серії османських джерел в УНІГУ. Д-р Остапчук є також співробітником Інституту української археографії ім. М. Грушевського й Інституту сходознавства ім. А. Кримського при Національній Академії Наук України в Києві, де він тепер працює на стипендії американської установи IREX.

Україна завжди мала контакти із східним світом — з кочовими племенами іранського та тюркського походження, з Хозарською державою, Золотою Ордою, Кримським ханатом, Османською імперією. Тому, годі уявити собі історію України без орієнталістичних джерел. Наприклад, величезні простори теперішньої України протягом століть були в складі кримського ханату або навіть безпосеедньо частиною Османської імперії. Османсько-турецька імперія межувала з Україною понад чотириста років і як одна з найбільших бюрократій цивілізованого світу залишила по собі безпрецедентно детальні записи про події в її прикордонних землях. Але, на жаль, такі цінні і цікаві джерела залишилися маловідомими українській історіографії, будучи найменше доступними з усіх джерел нашої історії через брак українських експертів східніх мов та палеографії. Український Гарвард є перший в нові часи — і єдиний поза Україною науковий осередок, де систематично займаються східними джерелами до історії України.

Досліджена пам'ятка походить з найдавніших часів турецького панування в Україні. Цей вагомий розміром і засягом реєстр представляє опис різнородних товарів, від найбільш люксусових до цілком звичайних — брокати, скіри, присмаки, ікру, масло, панцири, дерев'яні матеріяли, цвяхи і багато інших, та комерсантів, постачальників, власників судноплавства і морські шляхи, якими ці товари привозили до Кафи і звідти вивозили. Кафа довго зберігала свою економічну важливість. Ще 150 ро-ків пізніше у XVII століт-ті відомий англійський амбасадор до Порти Томас Ров мав сказати, що Кафа — „головний осідок і пристань Чорного моря".

Гарвардське видання дає науковцям твір, який є більш ніж повна публікація османського реєстру. Серія есеїв проф. Іналджика служить не лише коментарем до реєстру, але основним дослідженням османської чорноморської торгівлі раннього періоду. Додатки, таблиці, тексти давніх і рідкісних документів подають цікаві деталі османського господарського і адміністративного життя в цьому відносно мало вивченому закутку імперії. Збір відомостей про міри і ваги, огляд кримської валюти і тлумачний словник, зроблять цю книгу посібником для кожного, хто зацікавлений і хто працює над економічної історією України, над вивченням османської історії торгівлі і споріднених текстів.

Поданий тут комплекс проблем, зв'язаних з українською історією, є лише одним прикладом складних тем, що представлені в новій книжці. Фундатором видання, що має 226 ст. і поміщує дві карти, стала св. п. Катерина Венгринович, визначна меценатка Фонду Катедр Українознавства. Книжку можна замовити через Ukrainian Studies Fund, Harvard University, 1583 Massachusetts Ave., Cambridge, MA 02138. Кошт — 34.95 дол. включно з пересилкою звичайною поштою.

В УІА відбудеться виставка В. Дядинюка

Гетьман П. Сагайдачний

Ню Йорк. — Тут в приміщеннях Українського Інституту Америки при 79-ій вулиці, 2 Схід, відбудеться у 50-річчя смерти відомого в західній Україні мистця Василя Дядинюка виставка його мистецьких праць в тій кількості ніколи не виставлених, що представляють портрети князів і гетьманів України.

В. Дядинюк, уроженець Поділля, був поручником військ УНР у Першій світовій війні і, попавши у польський полон, залишився в західній Україні, де одружився із мисткинею Ольгою. У Львові закінчив малярську школу Олекси Новаківського і своєю першою виставкою звернув на себе увагу Митрополита Андрея Шептицького та став його стипендистом. Після закінчення студій в Мистецько-промисловій школі у професора Петра Холодного виконує праці для Митрополита Андрея, відтак виїздить на студії до Італії, а пізніше до Франції. В часі дволітнього перебування у Франції підписав контракт для виконання портретів українських князів і гетьманів, що мали бути як цілість виставлені по всіх столицях Европи. Коли це не здійснилося, повернувшись до Львова, В. Дядинюк провадив там власну робітню і школу релігійного малярства аж до Другої світової війни. Помер у Відні в 1945 році у віці 45 літ.

Виставка 40 портретів буде відкрита в п'ятницю 31-го травня в УІА о год. 6-ій по полудні та триватиме до 9-го червня включно, в суботу-неділю від год. 2-ої по полудні до 6-ої вечора, а в звичайні дні за попереднім повідомленням. Телефон УІА (212) 288-8660.

Виставка барельєфів З. Голубця в Пармі

Заходами Пластового Куреня „Буриверхи" відбулася в домівці СУА в Астродомі при українській католицькій катедрі св. Йосафата в Пармі, Огайо, виставка творів барельєфного скульптора Зенона Голубця, яка тривала від 3-го до 5-го травня ц. р. В п'ятницю, 3-го травня, о год. 7:30 вечора відкрила цю імпрезу курінна „Буриверхів" Оленка Хміляк, привитала присутнього маестра Голубця та зібраних гостей і передала слово мґрові Дарії Кульчицькій. Д. Кульчицька, мисткиня і учителька, в дуже змістовній і професійній формі змалювала і представила мистця Голубця та його творчість. Відома українська мисткиня Галина Новаківська так висловлюється про нього: „Зенон Голубець — це оригінальний мистець, творча праця якого духово і культурно збагачує людину". „З. Голубець — це унікальний мистець, — продовжує Д. Кульчицька, — його барельєфи є виконані специфічною, тільки йому притаманною технікою.

Народився З. Голубець у Львові в 1927 році в родині визначного українського мистецтвознавця Миколи Голубця, критика, історика та журналіста. В його гостинному домі часто бували такі славні мистці, як Литвиненко, Козак, Новаківський та інші. Великий вплив на маестра мали також Мирон Левицький та Святослав Гординський. Молодий Зенон жив і виховувався в мистецькій та інтелектуальній атмосфері і одідичив вже кровну пов'язаність тих талантів. Внаслідок обставин Другої світової війни опинився в Австрії, навчався в Інс-брукському Університеті, в 1946–49 рр. здобуває освіту в мистецтві і архітектурі. Вже в ЗСА в 1954–58 рр. продовжує свої студії у Чикаґському Інституті Образотворчого Мистецтва в ділянках скульптури, живопису і архітектури. В 1980–81 рр. маестро Голубець викладає в Інтернаціональній Академії Мистецтва в Чикаґо, а під цю пору живе і працює самостійно в Ґлен Спей, Ню Йорк, де і провадить власне студіо.

Творчість З. Голубця є різноманітною і кольоритною. Він є майстром в багатьох жанрах мистецтва: графіці, малюнках, фотографії, архітектурі, а навіть поезії. Його творчість є багата змістом, формою і оригінальністю. Барельєфна скульптура З. Голубця переважно виконується в дереві. Сама композиція кожного твору є в рамках з того самого дерева, аби мов у вітражах вони гармонійно творили остаточну цілість. У своїх працях маестро уживає широку ґаму матеріялів дерева: черешню, тополю, ліщину, горіх, сосну, магонь, а навіть уживає такі матеріяли, як бетон, термо-плястика та метал.

Мистець Голубець створив свій власний, специфічний процес барельєфної дереворізьби. Він ріже дерево на куски і індивідуально їх різьбить, а вкінці всі куски складає в задуману цілість. При цьому застосовує принципи модернізму, так що многогранність зливається в єднаючу, симетричну і естетичну творчість. Його мистецтво стилево врівноважене і своєрідне. Він зміг поєднати традиційні ідеї з модерністичною експресією. Часом в одному творі уживає кілька різних матеріялів. В мистецтві Голубця основною базою є естетика, оперта на формі, що її творить лінія, як у великих мистців Архипенка і Мура (в скульптурі), М. Бойчука і А. Петрицького (іконографія), Норбута, М. Левицького і Я. Гніздовського (графіка). Його тематика є різноманітною і часто віддзеркалює минулі та сучасні події в Україні, пов'язані з постанням української держави та аварії в Чорнобилі (наприклад, барельєф: „З руїни встала Україна").

Виставка З. Голубця експонувала 53 барильєфів. В його творах дерево наче оживає, набирає динамізму і руху; можна їх порівняти до симфонії у музиці. З. Голубець — це мистець-модерніст, який зумів у своїй творчості поєднати мистецькі напрямні Сходу і Заходу. Він серцем і душею пов'язаний з Україною, переживає її невдачі та радіє з успіхів.

Відомий мистець Едвард Козак на відкритті виставки маестра З. Голубця, в 1985 році висловився так: „Золота нитка, яка снується роками, в'яже духово нас, мистців, без огляду на те, де б ми не були. Вона є основна і незмінна". З. Голубець продовжує цю золоту нитку, цей міст нашого духового ланцюга поколінь, та ще його зміцнює і цементує для наших грядучих поколінь".

Мґр Дарія Кульчицька закінчила цю свою цікаву і річеву інтродукцію та представила маестра З. Голубця, який коротко подякував куреневі „Буриверхи" за влаштування виставки, мґр Кульчицькій та всім присутнім за участь і зацікавлення. Присутні оглядали твори і порівнювали з видрукуваними каталогами.

Д-р Володимир Боднар

Барельєф З. Голубця „З руїни встане Україна".

В. Чорновіл...

(Закінчення зі стор. 1)

розглядає Україну як стратегічного партнера, а тому і державне керівництво, і громадськість надзвичайно зацікавлені в налагодженні постійних інформаційних контактів з українською державою.

Як повідомила УНІАР, польські науковці, політичні діячі і громадськість, які брали участь у конференції, з великим зацікавленням слухали доповідь В. Чорновола. Його виступ, згідно з оцінкою польських засобів масової інформації, ще раз засвідчив прагнення України спільно з Польщею інтеґруватися у західні структури. Про це йшлося і в доповіді першого заступника міністра закордонних справ України Антона Бутейка, який поінформував про стратегічні напрямки зовнішньої політики України. Ці напрямки, згідно з його доповіддю, не орієнтовані на виконання загально-відомого російського стратегічного курсу.